

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

"עֵזֶר כְּנָגְדוֹ" - להילחם!

המילים עֵזֶר ו-כְּנָגְדוֹ הן לכאורה מילים סותרות. אם היא באה לעזור לו אז למה היא נגדו, ואם היא נגדו אז איזה מין עזר יש כאן? חז"ל יישבו את הסתירה באומרם: 'זכה - עזר, לא זכה - כנגדו להילחם'. אם הבעל זכה אז אשתו עוזרת לו, ואם הוא לא זכה אז היא נלחמת בו.

ואנו שואלים, מה פירוש המילה 'זכה'? האם מדובר בזכייה בפרס של מפעל הפיס, או בהגרלה אחרת? אין הדבר כן.

המילה 'זכה' באה מלשון זיכוך. אם הבעל 'זכה' זאת אומרת שהוא מזוכך במידותיו כמו שמן זית זך, ואין בו קנאה, נקמה, קפדנות, קמצנות והתנהגותו טובה אז אשתו עוזרתו. ואם הוא לא 'זכה' ולא הזדכך ויש בו את המידות הרעות הנ"ל, אז אשתו הופכת להיות 'כנגדו', מעירה לו ומבקרת אותו. כדי להביאו למצב של - 'זכה'.

זו הסיבה שחוש הביקורת של האשה מאד מפותח, היא שמה לב לכל הפרטים. היא קולטת את דיבורו ותנועותיו ומעירה לו על מעשיו. האיש לעומת זאת, מפרש את הביקורת כנדנד וחסך. כמו שאמר לי בעל אחד: היא תופסת אותי בקטנות... ענית לי: זה בשביל שלא תיפול עם הגדולות...

הביקורת של האשה המופנית כלפי בעלה, לא נובעת משנאה או נקמה חלילה, אלא מרצון לכוונו לדרך הנכונה ולעזור לו להגיע אל המסילה העולה בית א-ל. מה דעתכם, לאדם יש שני חברים. אחד מפרגן, משבח, ומחמיא ולעולם אינו מעיר. והשני מעיר, מוכיח וביקורתי. את חברת מי יש להעדיף, את החבר המפרגן או את החבר המעיר?

נכון הדבר שאנו מעדיפים את החבר המפרגן, אבל האמת היא שהחבר המעיר הוא החבר המאיר לנו את הדרך. בסופו של דבר החבר המפרגן יגיש לנו את החשבון. החבר המעיר לעומתו, אינו אינטרסנט, מטרתו היחידה היא - שנשתפר. בעל יקר, אשתך היא החבר המעיר!

פרשת השבוע

מידת הענוה

פרשת בהעלותך כשמה כן היא – כולה התעלות. בכל פרשיה ופרשיה ישנה נקודה של התעלות – העלאת הנרות במנורה, הקדשת הלויים, הדגלים, התנבאות של השבעים זקנים ועוד.

בסוף הפרשה מובא ענין משה אהרן ומרים - "וַתִּדְבַר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכֹּהֵנִית אֲשֶׁר לָקַח... וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אֵךְ בְּמִשְׁחָה דְבַר ה' הֲלֹא גַם בְּנוֹ דְבַר...". מה היתה הטענה שטענו על משה? נקדים לכך הקדמה:

לאחר מעמד הר סיני אמר הקב"ה למשה - "לֵךְ אֲמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶהֱלֵיכֶם וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי", הורה הקב"ה לבני ישראל לחזור לבתיהם ונשותיהם אבל למשה נאמר "עמוד עמדי", כלומר - שמשה לא יכול יותר לחזור לביתו באופן רגיל כיון שהקב"ה מדבר איתו בכל רגע ורגע.

משה רבנו לא סיפר לאשתו את גודל מדרגתו ואת צווי ה', וכשהיא התלוננה על כך, שמעה מרים אחות משה ובאה עם אחיה הגדול אהרון להוכיחו בעדינות על כך.

ולכן הם אמרו לו - הרק במשה ה' מדבר ומנבא? גם אנחנו נביאים ולא פרשנו מן הבית.

משה היה צריך לומר להם - אל תשוו ביננו שאני נביא מיוחד וגדול ואתם לא במדרגה שלי כלל. אבל לומר דבר כזה יחשב כגאווה. לכן משה רבנו שתק ועל זה אמרה התורה - "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָיו מְאֹד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה".

אבל יש כאן דבר עמוק יותר במידת הענוה, משה רבנו הצליח להסתיר את עצם גדלותו ומדרגתו, ואפילו מאחיו ואחותו שגם הם היו נביאים עד כדי כך שהם באו להשוות בינו לבינם, וזאת דרגה גדולה. ויותר מכך משה רבנו הצליח להסתיר את עוצם מדרגתו הרוחנית אפילו מאשתו!

דבר זה קשה ביותר שהרי אשתו של אדם יודעת בדיוק מיהו ומהו. בבית, האדם מתנהג בצורה הכי טבעית ללא מסכות והצגות. וכאן משה רבנו נתן לאשתו ציפורה את ההרגשה שהוא נביא רגיל ולא יוצא דופן.

וזה נרמז במילים "... מכל האדם אשר על פני האדמה" וידוע שאשה נקראת "אדמה" וקרקע העולם, והאיש נקרא שמים שמשפיע על האדמה גשם. נוראה ונפלאה גדלותו וענוותנותו העצומה של משה איש האלוקים.

בברכת שבת שלום - אבנר קוואס

בדיחה

בעל ואשתו יושבים על המרפסת לאור השקיעה ושותים כוס בירה. הבעל: "אני אוהב אותך כל כך ולא יודע איך יכולתי לחיות בלעדיך..." האישה: "זה אתה או הבירה שמדברים מגרונד?" הבעל: "זה אני ... מדבר אל הבירה..."

"לפני שאתה דואג לעולם הבא של חברך, קודם תדאג לעולם הזה שלו!"
(הגאון מוילנא)

פתגם השבוע

הרה"ג יעקב חיים סופר זצוק"ל

הרב נולד בבגדד בשנת ה'תר"ל. למד בצעירותו בבית-המדרש בית זלכה בשקידה ובהתמדה. מיעט בתאוות העולם, מיעט בשיחה ובשינה. גאון בנגלה ובנסתר. התפרנס כסופר סת"ם, ומכאן שם משפחתו "סופר".

בשנת ה'תרס"ד עלה לארץ ישראל והצטרף אל המקובלים בבית המדרש "בית א-ל" שבעיר העתיקה. רבים שיחרו לפתחו בבקשות לתפילה וישועה. מימיו לא שח שיחה בטלה בבית הכנסת ובעת הסעודה.

הקים עם חבריו את בית-הכנסת "שושנים לדוד" בשכונת הבוכרים בירושלים. ענוותן מופלג. כאשר ביקשו למנותו כרבה של דמשק, סירב. למד בישיבת המקובלים "רחובות הנהר". העיד הגאון ר' יהודה צדקה, כי מדי שבת צורת הגאון הייתה משתנת לבלתי הכר ממש.

משמים הסכימו על חיבורו הקדוש 'כף החיים'. וכך מספר ר' יעקב חיים סופר ב'קונטרס החלומות': "פעם אחת ראיתי למורי ורבי אבי זצ"ל, ואמרתי לו: "מה אומרים למעלה על ספרי הקטן 'כף החיים'! ואמר לי, ששמחים עליו. ואמרתי לו: 'תבקש רחמים עליי מלפני אלקי השמים, שיסייעני לחבר על כל 'אורח חיים'. ואכן כך היה.

עוד הוסיף רבינו שם: "ליל שבת ז"ך אב ה'תרע"ו ראיתי למר אבי וכו', אחר שהיה לו י"ז ימים משנפטר. ושאלתי אותו: 'מה אומרים באותו עולם על ספר 'כף החיים'! וענה ואמר לי בזה הלשון: ספר 'כף החיים' חכמים ורבנים גדולים לומדים בו".

עוד מובא שם: "כשסיימתי עם ספר 'כף החיים' חלק שני, ראיתי, שחתמו עליו בית דין, וגם רבינו המקובל הגאון רשכבה"ג הרב יוסף חיים זצוק"ל (הגאון בעל ה'בן איש חי', רבה של בגדד)".

השגחת ה' יתברך החופפת על יראיו ליוותה את רבינו לבל יינזק, חלילה, בשום אופן. בשנת ה'תרפ"ז, י"א לחודש תמוז, עסק רבינו בתורה, כדרכו, בעליית עזרת נשים של בית הכנסת "שושנים לדוד" וכתב את חיבורו, והנה לפתע החלה רעידת אדמה חזקה מאוד בא"י.

כתוצאה מכך, התמוטטו בתים רבים, אך, בחסדי ה' ליהודים לא הייתה שום אבדה בנפש, בעוד אצל הערבים מתו רבים, והיה בכך קידוש ה'.

רבי יעקב, כאמור, היה עוסק בתורה בעליית בית הכנסת. בעקבות הרעש התמוטט כל הקיר הפונה לרחוב, וכן המדרגות המובילות אל "שושנים לדוד", אך הצד שבו ישב ולמד רבי יעקב לא התמוטט כלל, וכן הילדים, שהיו למטה בחדרי תלמוד התורה, לא ניזוקו כלל. מיד הגיעו אנשים והעלו סולם אל העלייה, ואט אט הורידוהו לרבי יעקב חיים כשהוא בריא ושלם לחלוטין - ויהי לפלא.

רבי יעקב כתב זאת בספרו 'כף החיים': "בירושלים עיה"ק ת"ו אין גוזרין תענית ציבור על הרעש ומפולת, כי לא הזיקה מפולת בירושלים".

יש מן החלומות, שהוכיחו את רבינו מן השמים, ושיבצם בחיבורו "כף החיים" בעילום שם. לדוגמא, בהלכות תפילת המנחה (סימן רלב, ס"ק ו) כותב ב"כף החיים" בזה הלשון: "ותחילה יאמר למנצח על הגתית וכו', ופרשת התמיד ופיטום הקטורת וכו', אשרי יושבי ביתך וכו', כפי שכתוב בסידורים וכו', ואל ישנה מזה הסדר, ואפילו אם היה הזמן דחוק, כי מעשה באחד ירא שמים שהיה פעם אחת הזמן דחוק ולא אמר למנצח ופרשת התמיד, רק התחיל לומר לשם יחוד וכו' והתפלל שמונה עשרה, ובאותו הלילה הוכיחו אותו בחלום לאמר: מדוע העולם מתפללים תפילה שלמה ואתה חסרה? ועל כן, כל אדם - יש להיזהר בזה." עכ"ל.

רבינו לא מציין, מי הוא אותו איש "ירא שמים" שהוכיחוהו בחלום, אולם, לאחר שנים רבות מצאו בני משפחתו מעשה זה ב"קונטרס החלומות" שלו, כי בו היה המעשה.

וכן בהלכות תפילה (סימן צא, ס"ק מה) כתב ב"כף החיים": "מעשה באחד, שהיה נוהג לתת שלוש פרוטות קודם התפילה לצדקה, וגם ב'ויברך דוד', ופעם אחת חיסר, והוכיחו אותו בחלום על זה". וגם במעשה זה, שהעלים שם האיש, מוזכר ב"קונטרס החלומות" שלו, כי בו היה המעשה, והעלים שמו, לרוב צניעותו.

הוסיף על זה נינו הגאון רבי יעקב חיים סופר שליט"א (בהקדמת הספר "ישמח ישראל") אחר שהביא מעשיות אלה, וזה לשונו: "וראה ובחן לשונו הטהורה, שהגדיר עצמו "ירא שמים".

וגם לפי דרכנו למדנו, כי "עוונות" גדולים, ממה שחיסר לומר פיטום הקטורת בתפילת מנחה או שרק נתן פרוטה אחת לצדקה ב"ויברך דוד" לא היו לו לזקננו הסבא קדישא זצוק"ל, שהיו צריכים מן השמים לבוא ולהוכיחו. והבן היטב, כי יש הרבה להבין". עכ"ל. והדברים מבהילים!

רבינו היה יוצא מבית הכנסת בתחילת אמירת "עלינו לשבח", ולא היה ממתין, עד שהחזן יסיים, כל זה מחשש, שמא יגש אליו אחד המתפללים וידבר עימו ויצטרך לענות לו, ושמא חלילה וחס ייגרר לדבר בבית הכנסת דברים שאסור לדבר שם, וחי'ו יגרום לעיכוב הגאולה ולצער השכינה. כל כך היה נוהר בכבוד בית הכנסת.

הרב נפטר ביום שבת קודש ט סיון ה'תרצ"ט. חי 69 שנים. ציונו בחלקת החסידים לעדת הבלים שבהר הזיתים.

(עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חייגו עכשיו - 1599-59-59-39

